

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA

OKRUŽNI SUD U TREBINJU

**AKCIONI PLAN PROVOĐENJA
„STRATEGIJE ZA UNAPREĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U
PRAVOSUĐU BOSNE I HERCEGOVINE“**

Trebinje, mart 2022. godine

Uvod

U cilju provođenja „Strategije za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu Bosne i Hercegovine“, Okružni sud u Trebinju, kao jedan od učesnika u procesu implementacije ove Strategije, dostavlja sažeti Nacrt Akcionog plana.

Nakon sprovedenog istraživanja (putem anonimnog upitnika) na temu rodne ravnopravnosti unutar institucije, kao i stavova o uticaju društvenih uvjerenja na rodni identitet, položaj muškaraca i žena u društvu, sačinjena je lista planiranih aktivnosti, a sve u cilju podizanja nivoa svijesti na temu rodne ravnopravnost. Takođe je izvršena analiza sigurnosti i zaštite, i odnosa prema medijima.

Okružni sud u Trebinju je u prethodnom peirodu preduzeo određene mjere i aktivnosti, koje se podudaraju sa ciljevima Strategije. Što se tiče samog dolaska u Okružni sud u Trebinju, osigurano je inkluzivno i sigurno fizičko okruženje ove pravosudne institucije. Omogućen je pristup maloljetnim svjedocima putem posebnih ulaza, kao i osobama sa fizičkim poteškoćama, putem pristupne rampe.

Pored fizičke, osigurana je i psihološka zaštita, odnosno podrška u okviru institucije. Naime, u Okružnom sudu u Trebinju, postoji Centar za podršku svjedocima, koji zadovoljava sve tehničke i profesionalne standarde, gdje se vrši psihološka priprema svjedoka, kao i svjedočenje iz posebne prostorije. Za svjedoke sa mjerama zaštite osiguran je dolazak na sporedna vrata zgrade uz pratnju sudske policije. Prioritetna grupa svjedoka po Poslovniku Centra za podršku svjedocima Okružnog suda u Trebinju, broj: 015-0-Su-20-000-284, od 17.07.2020. godine, su maloljetni svjedoci, svjedoci sa mjerama zaštite, i svi drugi svjedoci koji se pojavljuju u sudskom postupku a iskazuju potrebu za tim. Pravo na usluge psihološkog savjetovanja i podrške imaju i zaposleni u sudu ukoliko se za tim ukaže potreba.

U Okružnom sudu u Trebinju, sa ciljem prevencije seksualnog i rodno utemeljenog uznemiravanja, Odlukom predsjednika suda broj: 015-0-Su-20-000-329 od 02.09.2020. godine (koju odluku dostavljamo u prilogu) , imenovana je savjetnica za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja. Edukativno-promotivni materijal, istaknut je na vidnim mjestima u sudu u vidu postera, letaka i brošura.

Osoba za odnose sa javnošću i informisanje u Okružnom sudu u Trebinju je viši stručni saradnik. Kontakt podaci osobe za odnose sa javnošću dostupni su i na Web stranici suda, kao i Vodič za pristup informacijama u Okružnom sudu u Trebinju, broj: 015-0-Su-21-000-276. Takođe, postoji i sanduče za pritužbe, sugestije i pohvale, koje stoji na samom ulazu u zgradu, pored oglasne table i dostupno je svim strankama.

Analiza sprovedenog upitnika daje određene smjernice, koje su poslužile u pripremi samih planiranih aktivnosti.

AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE

Implementacija „Strategije za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu Bosne i Hercegovine“ u Okružnom sudu u Trebinju.

Mjesto realizacije:

Okružni sud u Trebinju

Radna grupa

Radna grupa imenovana Odlukom predsjednika suda broj: 015-0-Su-22-000-050, koju čine nosioci pravosudnih funkcija i zaposleni (koju odluku dostavljamo u prilogu).

Ciljevi

- Unapređenje znanja i nivoa svijesti o pojmu roda, rodnim normama, metodi gender mainstreaming-a , rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi.
- Obezbjediti da su u radnim procesima u pravosudnim institucijama obuhvaćena pitanja rodne ravnopravnosti i jednakog pristupa pravdi, kao dio ciljeva radnih procesa institucije.
- Osigurati svim osobama, koje dođu u kontakt sa pravosudnim institucijama, da se tretiraju na jednak način, kao i da im se omogući jednak pristup pravdi, bez obzira na pol i/ili rod.
- Sva lica (stranke, svjedoci/svjedokinje, profesionalne stranke i drugi), koja dođu u kontakt sa pravosudnim institucijama, bilo da je takav kontakt ostvaren usmeno, pismeno ili pomoću društvenih mreža, smatraju da su pravosudne institucije utemeljene na načelima rodne ravnopravnosti. I muškarci i žene imaju visoku razinu povjerenja u pravosuđe.

Planirane aktivnosti

- Aktivnosti na temu: „Rodna ravnopravnost unutar institucije“.
- Aktivnosti na temu: „Rodna ravnopravnost i sudsko odlučivanje“ .
- Aktivnosti na temu: „Rodna ravnopravnost i korisnici sudskih usluga“.

RADNJE KOJE JE POTREBNO REALIZOVATI U OKVIRU PLANIRANIH AKTIVNOSTI

- Informisati nosioce pravosudnih funkcija, službenike suda i ostale radnike o usvajanju „Strategije za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH“, kao i o strateškim ciljevima, unapređenju znanja i razine svijesti o pojmu roda, rodnim normama, rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi;
- Izvršiti anonimno anketiranje nosioca pravosudnih funkcija, službenika suda i ostalih radnika u Okružnom sudu u Trebinju, na temu roda, rodne ravnopravnosti i ljudskih prava, rodnih stereotipa i predrasuda, govora mržnje, upotrebe seksističkog jezika, uticaja društva na stavove o rodnim ulogama. Analiza dobijenih stavova poslužiće kao smjernica prilikom pripreme i realizacije određenih aktivnosti, a u cilju podizanja nivoa svijesti o pojmu roda i rodne ravnopravnosti;
- Organizovati radionice, odnosno prezentacije za nosioce pravosudnih funkcija, službenike suda i ostale radnike, na temu rodne jednakosti, rodne ravnopravnosti i ljudskih prava, uticaju rodnih stereotipa i predrasuda, sa ciljem promocije rodne jednakosti i njene važnosti u svim sferama života;
- Imenovati kontakt osobu za prijavu povrede prava na jednak pristup sudu, na osnovu roda i/ili pola. Obezbijediti dostupnost sistema za prijavljivanje rodno zasnovanog nasilja. Istaknuti na Web stranici suda, podatke o osobi zaduženoj za prijavu povrede prava na osnovu roda i/ili pola;
- Istaknuti na vidnim mjestima brošure, letke i druge materijale koje promovišu važnost rodne ravnopravnosti i ljudskih prava u okviru institucije i društva uopšte;
- Učiniti dostupnim usvojenu „Strategiju za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH“, Zakon o ravnopravnosti polova, te Zakon o zabrani diskriminacije i sl, postavljanjem na Web stranicu Okružnog suda u Trebinju;
- Pripremiti ankete za korisnike sudskih usluga (stranke, svjedoci / svjedokinje, profesionalne stranke i drugi) kako bi se pomoću određenih anonimnih upitnika ispitali stavovi na temu rodne ravnopravnosti, uticaju društvenih uvjerenja /uticaj tradicije/ na formiranje stavova po pitanju rodne ravnopravnosti, rodnih uloga i rodne osviještenosti uopšte;
- Izvršiti ponovno anketiranje nosioca pravosudnih funkcija, službenika suda i ostalih radnika u Okružnom sudu u Trebinju, na temu roda, rodne ravnopravnosti i ljudskih prava, rodnih stereotipa i predrasuda, govora mržnje, upotrebe seksističkog jezika, uticaja društva na stavove o rodnim ulogama, a sve u svrhu mjerenja rezultata preduzetih aktivnosti;
- Predstaviti rezultate analize i preduzetih aktivnosti, svim nosiocima pravosudnih funkcija, službenicima suda i ostalim radnicima Okružnog suda u Trebinju;
- Obilježiti međunarodni dan ljudskih prava (10. decembra) na način da jedna od tema bude i rodna ravnopravnost.

Očekivani rezultati

- Podizanje nivoa svijesti o važnosti rodne jednakosti, odnosno ravnopravnosti polova. Razbijanje rodnih stereotipa kao generalizovanih uvjerenja o tipičnim karakteristikama muškaraca i žena.
- Omogućavanje jednakog pristupa pravdi i jednakosti svih građana pred zakonom osiguravanjem nezavisnog, nepristrasnog, profesionalnog, efikasnog i transparentnog pravosuđa.

Rokovi za realizaciju planiranih aktivnosti

Okvirni rok za realizaciju akcionog plana je godinu dana od usvajanja istog. U okviru određenog roka radna grupa će vršiti praćenje i periodične analize. Okvirni rok će se produžavati u skladu sa postignutim rezultatima.

Plan komunikacije i vidljivost Akcionog plana

Ovaj Akcioni plan će u narednom periodu biti prosljeđen Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine, a u cilju implementacije „Strategije za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH“, te će isti biti proveden u Okružnom sudu u Trebinju.

OKRUŽNI SUD U TREBINJU

Broj: 015-0-Su-22-000-050-1

Datum: 30.03.2022.godine

PREDSJEDNIK SUDA
Bojan Stević